

Gabriel Cañellas, president de la Comunitat Autònoma de les Illes

Josep ROSSELLÓ

Després d'unes eleccions autonòmiques que van deixar PSOE i Alianza Popular empatats i un grup regionalista com a àrbitre, Gabriel Cañellas era investit com a primer president de la flamant Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Gabriel Cañellas Fons, un llicenciat en Dret provinent del món de l'empresa, gairebé desconegut uns anys enrere, president regional d'Alianza Popular, es declara avui, al cap d'un any, insatisfet de la tasca realitzada. «Mai no he estat totalment satisfet del que he realitzat —explica—. Jo som això que, incultament, anomenen un "cul inquiet", i, probablement, amb alguns temes vaig posar-hi massa esperances. I no s'han concretat.»

El president assegura que «el càrrec és una esclavitud». «A mi, mai no m'ha agradat la vida social, en el sentit representatiu. I ara estic, com es deia de Landelino Lavilla, "todo el dia expuesto". I m'hi he hagut d'acostumar.» En qualsevol cas, Cañellas està convençut que, si es tornava a trobar en la mateixa conjuntura, no adoptaria una altra actitud: «Sabia que em presentava a un sacrifici.»

Aquestes van ser les propostes bàsiques del discurs d'investidura que feu Cañellas: principi de paritat entre illes, autonomia per als responsables de la política turística, pla d'ensenyament del català, creixement urbanístic ordenat i respectuós amb el paisatge... El president hi està d'acord, amb el resum, tot i que hi afegeix, amb especial interès, la política de reactivació de sectors econòmics «que ho estan passant molt malament». I que no són, precisament del sector turístic. Perquè «si hi ha atur, no ve precisament del sector turístic —més que esporàdicament i temporalment—: l'atur sorgeix de les fàbriques de calçat, de marroquineria, o de mobles, que no poden man-

Sóc això que, incultament, anomenen un «cul inquiet»

Joan Miquel Ferrà

tenir l'activitat». És d'aquests sectors, insisteix, des d'on «es generen totes les situacions desagradables».

Negociar transferències

En qualsevol cas, és evident que són dos els temes que han centrat l'atenció de govern. Les transferències de l'estat a la comunitat i la política d'ordenació del territori, especialment amb el polèmic cas d'es Trenc.

«En les negociacions de transferències —explica el president Cañellas—, l'any ha tingut dues fases diferents, que coincideixen amb els semestres. Durant els primers sis mesos, ens vam topar contra un mur: va esser una lluita contra contínues negatives. El govern espanyol donava poques facilitats per al diàleg.»

Cañellas admet, però —sembla que amb un cert to d'alleujament, o potser de satisfacció—, que «la situació ha millorat», i que, ara, les negociacions administració central-govern balear discorren per carains de distensió i de concreció.

«El que succeeix —continua— és que, en lloc d'assumir el sòtil de competències que ens tocava el primer de gener, encara n'hi ha que estan negociades, acordades, però pendents de publicació en el BOE.»

Si aquestes competències s'haguessin assumit completament, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears estaria avui en el 75 o en el 80 per 100 del seu sostre competencial. També cal advertir —el president ho fa— que «no hi ha hagut una actitud diferent cap a nosaltres, respecte a d'altres governs autonòmics ideològicament afins al govern central. Clar que era difícil fer parts i quarts. Sí ens hem trobat, en canvi, que les altres comunitats havien arribat a acords previs i, aleshores, hem hagut de negociar amb elles, perquè ens fessin de valedors».

La «derrota» pel Trenc

Quan, al president Cañellas, se li parla d'es Trenc, arrufa el nas. El somriure desapareix de la seva cara. El tema i l'actitud del govern balear ja són coneguts (EL TEMPS, número 4). Gabriel Cañellas, el seu govern i el seu partit es mantenen fermes en la seva postura, tot i acceptar —és clar— la decisió parlamentària. «Nosaltres pensam que un Pla Especial de Protecció és negatiu per a es

Joan Miquel Ferrà

El projecte d'urbanització d'es Trenc es modèlic...

Trenc. Seguim pensant que la nostra posició era la més adequada.»

Gabriel Cañellas recorda, d'altra banda, que el problema no s'ha creat ara. Que ve de temps enrere. «La solució que nosaltres vàrem presentar era un projecte preparat per l'equip del Consell General Interinsular... Hi quedaven salvades les platges, les dunes... però també s'hi reconeixia els drets adquirits per uns urbanitzadors que, a més a més, presentaven un projecte que, per a nosaltres, era i és modèlic del que s'ha de fer a les nostres costes.»

La relació amb UM-Roca, ¿1985?

Era inevitable, necessari, parlar d'Unió Mallorquina, i del seu vot, contrari a la tesi governamental, que féu possible la «victòria» de l'oposició. Gabriel Cañellas explica que, en aquest tema, «al principi hi havia un camí comú» que, tanmateix, UM va interrompre. «Unió Mallorquina va canviar de postura, sempre d'acord amb el seu programa electoral —per això, no puc retreure'ls res—, tot i que «s'haurien pogut decidir des del principi».

¿I el futur? El futur s'escriu amb xifres: 1986 o, potser, 1985. Gabriel Cañellas, que és també president d'un partit —Alianza Popular—, és optimista quan parla de les properes eleccions com les de la reunificació

de la dreta. O del centre-dreta, com ara li agrada de dir.

El president de les Balears considera que l'anomenada «operació Roca» haurà de superar molts problemes per a prendre en la societat espanyola. «Entre el paper que juga el PSOE —que ens ajuda prou bé a reunificar la dreta—, i les dificultats de l'operació centre-reformista, pens jo que s'imposa la unificació de la dreta. Només ens manca posar un «més» entre la coalició popular i els nacionalismes. I aquesta addició no es pot fer, crec, a través de l'«operació Roca».»

A un any vista —el president Cañellas parla d'eleccions dins l'any 1985—, «s'ha de definir —explica— el paper que volen jugar Catalunya i el País Basc: veure si estan per una opció nacional (quan Cañellas parla de *nació* es refereix, és clar, a l'Estat espanyol), o per opcions particularistes. Perquè l'«operació Roca» és fonamentalment catalana, ha estat muntada «por y para» —ell diu «por y para»— Catalunya. Jo pens que això és perillós.»

En qualsevol cas, Gabriel Cañellas està convençut que si Miquel Roca es decidís a sumar els seus esforços als de la coalició conservadora, «en el 85, o el 86, hi hauria moltes possibilitats que el centre-dreta tornés a guanyar les eleccions».